

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaaja vsak dan svečer izvešeni nedelje in praznika.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insertih po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpostavitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede insertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Rybař odgovarja Masaryku

Prejeli smo sledeče pismo:

Slavno uredništvo! Vaš cenjeni list je pred nekoliko dnevi objavil intervju z gosp. prof. Masarykom o ustanovitvi »Hrvaško-slovenskega kluba«.

V svoji izjavi priporoča gosp. prof. Masaryk sam najširšo diskusijo o tem vprašanju, zato mi gotovo ne bo v zlo štel, ako porabim tudi njegov intervju za nadaljevanje že zapričete diskusije: slavno uredništvo pa presim, da prejme tudi moje opazke, kakor je objavilo Masarykovo izjavo.

Kakor ni bilo od takega moža, kakor je prof. Masaryk, drugače pričakovati, je bila njegova izjava mirna in dostojna in tudi tam, kjer graja, ni žalila. Posebno hvaležni pa moramo biti prof. Masaryku, da je tudi on poudarjal važnost in potrebo ožje zveze med jugoslovanskimi poslanci in da je zlasti nam Primorcem priznal poštene namene pri našem nastopu.

S tem mi je mnogo olajšan odgovor na grajalni del njegove izjave. Na glavno očitjanje, da smo se prenaigli, omenjam na kratko, da bi grupiranje Jugoslovancev v dve skupini, kakor je to bilo v starem parlamentu in kakor so to želeli dalmatinski poslanci okoli dr. Ivčevića, pomenjalo perpetuiranje in poostrenje strankarskih nasprotstev. Kaj bi to značilo za Istro in Trst, razume takoj vsakdo, kdor pozna naš težki boj proti Italijanom. Le z združenimi močmi moremo se obraniti ravno sedaj zopet se vzbujajočega laškega šovinizma. Le, če nimamo domačih bojev, moremo dosegati take uspehe, kakor smo jih v Trstu in Istri dosegli.

Pridružitev istrskih poslancev k Ivčevićevi skupini bi dala signal za strankarske boje v Istri. Nani pa ni treba kulturnega boja, temveč narodnega razvoja in napredka. To je stališče, na katerem smo mi, Primorci, vedno stali in na katerem hočemo ostati, dokler bo to možno in potrebno.

Nadaljnji razvoj naše »afere« je sicer na videz dal prof. Masaryku prav, kajti dr. Gregorin in jaz sva po nasvetu političnega društva »Edinost« zopet izstopila iz »Hrvaško-slovenskega kluba«; no, pred vsem je naš namen vendar deloma dosežen, kajti v klubu ostali istrski poslanci

bodo gotovo z vsemi silami delali na to, da pride čim prej do združitve vseh, kakor hočeva tudi midva za našo idejo delati propagando. To bi bilo nemogoče, da je prišlo do ustanovitve dveh sovražnih si skupin. V drugi vrsti pa je mnogo lažje post factum grajati, nego pred odločitvijo pravo zadeti. Da velja to ne samo za nas, temveč tudi za druge, so pokazali ravno zadnji dnovi na način, ki nam more služiti v popolno zadoščenje.

Prof. Masaryk nam očita v glavnem, da smo ravnali prenačljeno, da smo pozabili, da so clara pacta v takih vprašanjih najnujnejša predpostavka in da smo si pridržali premalo avtonomije.

Poglejmo sedaj, kako je bila stvar pri Čehih, h katerim spada tudi prof. Masaryk in po vzoru katerih smo hoteli ustanoviti edinstven klub.

Pri Čehih se je že volilni boj vodil pod geslom edinstvenega kluba. Po dovršenih volitvah pa velika večina ni hotela sprejeti v edinstveni klub tistih sedem poslancev, ki so bili izvoljeni proti koaliciji čeških strank. Teh sedem je vseeno prijavilo svoj vstop in bili so tudi sprejeti. Takoj drugi dan pa se je pokazalo, da se je vstop izvršil, ne da bi si bila ta skupina izrecno izgovorila primerno zastopstvo v odsekih, kar je vendar glavni namen vseh parlamentarnih zvez. Ne vem sicer, kako stoji to vprašanje danes; toliko pa vem, da je velika večina enotnega kluba proti dovoljenju zastopstva v odsekih za to skupino in da hoče zato ista zopet izstopiti. Ali ni bil torej ta vstop prenačljen in ali niso bila ta »pacta« vse drugo, nego »clara«? In na čelu te skupine stoji — prof. Masaryk.

Drugi slučaj. Češki poslanci iz Moravske, naprednjaki, kat. narodni in socijalni demokratje (pri nas bi se to smatralo za grozno izdajstvo), so ustanovili v svrhu boljšega zastopanja interesov Moravske v narodnih in gospodarskih vprašanjih takozvani »Moravský sněm«. Takoj po ustanovitvi je hotel ta »Mor. sněm« intervenirati pri ministrskem predsedniku radi vodnih cest. Komaj se je to izvedelo, je član parlamentarne komisije enotnega kluba, poslanec Maštálka brzojavno protestiral, da se upa »Moravský sněm«, katerega meščanski člani so tudi člani enotnega kluba, postopati v tem moravskem vprašanju neodvisno od enotnega kluba. Moravci seve trdijo, da imajo

avtonomijo. Kje so tukaj »clara pacta«? oziroma, ako ima Maštálka prav, kje je tu avtonomija? In član »Moravskega sněma« je tudi — prof. Masaryk. Mi pa smo si bili v naših primorskih stvareh pridržali popolno in jasno avtonomijo.

Ako smo morda vseeno pogrešili, se lahko tolažimo, da nismo sami, saj: errare humanum est.

Sicer pa imamo zavest, da smo delali za dobro idejo in zato hočemo pri tej ideji tudi vztrajati.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Rybař.

Načrt in namen Ise Boljetinca.

Skopje, 24. julija.

Isa beg Boljetinac mi je točno odgovoril na različna moja vprašanja: Med drugim mi je rekel:

»Čudite se, kajpada, da sem se utaboril v tej primitivni lopi. Poglejte ono množino kamnov, ta Vam vse pove. Brez strehe sem, kajti Mladoturki so mi vse vzeli in mojo hišo razdeljali. Tiste skale, ki jih vidite, so od moje kule, ki so jo Turki v novembru 1908. l. s topovi razdeljali. Dne 21. novembra zgodaj jutraj, je prišlo pet stotinj Turkov z 18 topovi proti Sokolici. Naša četa je štela samo 14 mož, a vendar se nam je posrečilo, zadržati Turke ves dan. Mi smo imeli samo tri mrtve in pet ranjencev. Turki pa so jih imeli vse polno, kajti izza skal smo streljali Turke, kakor vrabce s strehe. Ko se je storila noč, smo se umaknili, kajti bilo bi blazno, se vojskovati še dalje s stokratno premočjo. Ko Turki naslednji dan niso več imeli nobenega sovražnika, so razstrelili mojo kulo s topovi. Kar je ostalo, to so morali razdeljati najeti delavci. Od tedaj nimam strehe. Skoro tri leta bo tega, kar sem bil zadnjič na Sokolici. Potikal sem se tod in tam in prišel končno lanske leto na Črnogorsko, kjer sem ostal deset mesecev. V Podgorici sem prebival tri mesece, na Cetinju pa sedem mesecev. Z resnično hvaležnostjo se spominjam tistih dni, zakaj Črnogorci so mene in moje tovariše sprejeli, kakor prave brate in storili vse, da nam olajšajo naše gorje. Črnogorci so pač naši bratje, če ne po jeziku in po veri, pa po krvi in po običajih. Že večkrat smo se z njimi vojskovali — tudi pravi bratje se pripravljajo med seboj — a

vzlic temu smo najboljši prijatelji. Samo tako je umljivo, da so Črnogorci toliko za nas žrtvovali. (Isabegov sin Adam je povedal, da je vsak Arnavt iz rodu Salja dobival v Črni gori 90 K na mesec.) In črnogorski kralj Nikola! To je moder mož in velik junak. Tudi general Martinović in brigadir Janko Vukotić sta moža, kakršnih v naših deželah skoro ni dobiti. Šel sem v avdijenco h kralju. Neoborožen sem hotel stopiti pred kralja. Pa je prišel general Martinović k meni in je rekel: Ne, Isabeg, naš kralj je junak in junak sprejme junaka samo, če je oborožen. In tako sem šel oborožen h kralju. Kralj mi je stisnil roko in je rekel: Isabeg, prijatelj smo in dobri prijatelji se izkažejo v nesreči. Glej, moja dežela in moja hiša ti je odprta in moja roka je vedno pripravljena na pomoč. Da, kralj Nikola je junak in velik mož. Če bi bili vsi vladarji taki! Če bi se Črna gora in Srbija, Bolgarska in Grška sporazumele in se zvezale z našim narodom, kako lahko igro bi imeli s Turki. Ali če bi se vsaj Arnavtje, Srbi in Bolgari v naših deželah med seboj sporazumeli in se združili proti Turkom, kajti lahko bi potem našega dušmana spravili k pameti in preprečili, da bi Svabi ne iztezali več svojih rok po našem jugu! Zakaj nečetoj Srbi skupno z nami delati za skupno stvar. Ker smatrajo mene in moj rod Salje za sovražnike. A mi nismo sovražniki Srbov. Glej, ono drugo samostansko poslopje tamkaj je sezidal moj oče, ki je postal 120 let star. In ko so pred leti Arnavtje napadli srbsko posestvo in odgnali čredo, sem jih jaz zasledoval, sem ubil tri napadalec in Srbom vrnil oropano jim čredo. Sovražnik bi tega pač ne bil storil. Zato poudarjam še enkrat: Treba nam je sloge in edinosti. Naša nasprotja so samo Turkom na korist in zato se lotijo vsega, kar nas more razdvojiti. Navadno delajo s praznimi obljubami in mi smo še vedno tako neumni, da jim sedemo na limanice. A razmere se bodo predrugačile. Sicer so pa Mladoturki že zdaj izgubili vse zaupanje. Znano je, da je bila povodom obiska sultana Mohameda na Kosovem podeljena splošna amnestija. Mnogo mojih rojakov se je dalo premotiti in vrnilo so se v svoja bivališča. A kaj so storile oblastniče? Komaj je bil sultan odšel, začele so oblastniče zapirati pomiloščence. Ali se je potem čuditi, da beže naši ljudje zopet v gore in k Malisorom?! Tudi

meni so Mladoturki že delali vsakovrstne obljube, toda jaz sem se že izpametoval in jim nič ne zaupam. Vprašali ste me, če je res, da se s Turki pogajam in da zahtevam naj obnove dve podrti moji kuli in zgrade eno novo ter mi plačajo 5000 turških lir. Ne! Ta vest ni resnična! In če bi se kdaj pogajal s Turki, bi storil to samo z garancijo Evrope, zlasti Angleske, kajti jaz zahtevam zanesljiva jamstva, da bodo dane obljube tudi izpolnjene. S praznimi obljubami se ne dam več odpraviti. Dne 22. julija po pravoslavnem, to je 4. avgusta po katoliškem koledarju, mine rok za oddajo orožja. Če pa mislijo Turki, da me bodo z grožnjami ugnali in da bom določeni dan odložil orožje, se silno motijo. Tega ne bom storil ne jaz, ne kateri mojih tovarišev — izvemši slučaj, da prevzame Angleska popolno jamstvo za turške obljube. Če pa se to ne zgodi, se začne v avgustu prava vojna. Kakšen bo izid? Tega ne vem, toda vem pa, da mi ne moremo ničesar izgubiti in le vse pridobiti.

R. P.

Politična kronika.

Državni zbor.

Po končani debati o mesnem vprašanju je prišel na vrsto nujni predlog socijalno-demokratskega poslanca Seitz a o

obtožbi Bienertovega ministrstva.

Predlagatelj posl. Seitz je rekel, da je socijalne demokratje pri predlaganju tega predloga vodil samo en cilj, braniti temeljna prava poslanske zbornice in varovati ustavo proti vsem napadom brezvestnih in svoje prispege se nezavedajočih uradnikov. Ni treba še-le dokazovati, da ni mogoče s pomočjo § 14 napraviti proračun in določiti rekrutni kontingent. Vso krivdo nosi baron Bienert, kakor tudi člani njegovega kabineta. Med krivci se nahaja tudi justični minister dr. Hochenburger, ki je sam kot poslanec najostreje nastopil proti uporabi § 14. Kar se tiče nefundiranega posojila 76 milijonov kron, zavrača govornik znani sklep komisije za kontrolo državnega dolga, v katerem je bilo proglašeno, da so bili dani vsi predpogoji za uporabo § 14. Ta sklep je povzročil tem večje začudenje, ker so bile posamezne osebe, ki so člani omenjene komisije, obenem osebno zainteresirane

LISTEK.

Maša.

Zgodilo se je nekaj groznega. Vse mesto je bilo razburjeno do skrajnosti in je šumelo in bučalo, kakor vihar, kakor razdražena vojska. In kaj je bilo vzrok divji tej jezi in srditemu gromu? Ali se ni zgodil v gostilni pri »Zlatem čevljičku« strasen pokol, morija nad morijo? Troje nedolžnih žrtve je obležalo mrtvih na bojišču, kakor zlatoruna jagnjeta so položili svoje glave pod meč krvnikov.

In kdo je bil kriv tega? Maša je bila kriva. Nihče drugi kakor nesrečna Maša.

Ali začnimo od kraja! Kako se je zgodilo z gospodično Marjetico, nam je znano; Maša pa je bila po krvi in duhu njena rodna sestra. In ker je bila tudi tako čudovito lepa, in je bila hudo zaljubljenih misli, je gotovo, da nesreča ni počivala.

Zakaj Maša je bila v resnici lepa. To se že iz tega vidi, ker je bila rojena meseca rožnika, ko cvetejo najlepše rože, ki diše kakor sama melisa in majaron ter imajo v sebi čarne leke in bajne moči. Njena glava

je bila glavica, majhna in nežna, njen nos je bil nasek, tenek in drobčan, a njena usta so bile česnje, in oči črne in velike. Njene obrvi — kakor da so napisane s črno — zlato svilo, njena lica so bila bleda, samo nekoliko pozlačena s solnčnimi žarkmi, in lasje so bili temni kakor noč, kakor hudourni oblak. Njene roke so bile ročice, majčkene in prosojne, bila je vitka kakor srna in zdrava kakor lisčka, ki zraste v hladu hrastov in smrek, ki slušajo pesem lesov in gorskih studencev.

Takšna je bila Maša:

Divna in predivna.

Bila pa je tudi jako zaljubljenih misli. Ko se je zaljubila v Janeza, ali bolje rečeno, ko se je zaljubil Janez vanjo, je takoj izpregovorila tole važno in tehtno besedo:

»Da bi mu bila zmeraj zvesta?

Zvečer in zjutraj, na morju in na kopnem? Oh, ne! To se mi ne zdi primerno in sem tudi dosti preveč zala in modra. Najrajši bi imela cel paternošter lepih fantov, da bi ga prebirala dopoldne in popoldne.«

Janezu ni o vsem tem črhnila niti bele, niti črne, temveč se je prav lepo z njim razgovarjala.

»Jaz te bom zmiraj rada imela,« je rekla in ga pobožala po laseh. »Že zato te bom rada imela, ker si tudi ti zvest meni in ker znaš tako lepo na okarino pisati.«

»Lepo je to,« je odgovoril Janez, ki je imel — mimogrede omenjeno — dolge, rjave lase, umetniško kravato, in je bojda imel namen postati slikar.

»Lepo je to, in jaz obljubim, da bom odzidal naprej vsak večer tebi podoknico zapiskal.«

»Oh, tega pa nikar, moj ljubi, le tega nikar! Nikar ne bodi razžaljen, ampak kaj bi ljudje rekli? Saj te imam rada, ampak tega nikar.«

»Nikar se ne boj, draga Maša, ako želiš, bom rajši naslikal tvoj portret in ga razstavil pri Mejaču.«

»Oh, tega pa nikar, le tega nikar! Ti znaš vse prelepo slikati in škoda je tvojega talenta.«

Tako je dejala prebrisana Maša, ki ni hotela, da bi se razvedela njena ljubezen. Da bi potolažila razžaljenega Janeza, je nadaljevala:

»Nikar ne misli, da sem to rekla zategadelj, kot da bi mislila, da ne znaš slikati, in bi se bala škandala.« — V resnici pa se je Maša ravno tega hudo bala.

»Vem, da znaš slikati, lepše od Jake,« — Jaka je bil tisti čas na hudem slikarskem glasu — »ampak, kaj bi ljudje rekli!«

Janez je nagnil glavo in ponižno molčal. Dasi je bil junak — o malo takih — kar se bo še videlo na koncu te resnične ostorije, je bil vendar v Mašini navzočnosti brez moči.

»Saj vem, ljuba Maša, da te nisem vreden, samo to mi dovoli, da te poljubim na očke, na ta sladki in nebeški plamen tvoje angelske duše.«

Maša se je zasmejala.

»Ah, preljubi moj, ne fantaziraj! Vidiš, tako se poljubljaj!«

In pritisnila je svoje goreče ustnice, in pritisnila je plamteči rubin svojih ustnic mlademu fantu na usta in ga vgriznila na jezik.

»To pomisli torej, ljubi moj, kaj bi ljudje rekli! Ali, da ne boš mislil, da te ne ljubim, ti prisrežem, da nikdar nikoli ne bom ljubila drugega razen tebe.« — Nikdar nikoli, to ti sveto prisegam. Naj se razkolje zemlja in me požre, ako bi kdaj ljubila drugega!«

Janez je poljubil svojo ljubico na čelo.

»Kako si moja, ti rajski evet mojega sreča. Ti si vedno plamenča lilija, zlata roža, ki nikdar ne ocvete. Ti si moj sladki grob, moj blesteči in goreči jezik, in z njim vpijem smrt in ljubezen.«

Tako je govoril ljubeči fant in objemal in poljubljal svoje dekle.

»Jaz nisem takšna, kakor je moja sestra Marjetica, ki je troje fantov vodila za nos. Jaz bom samo tebi zvesta, in še enkrat ti rečem: »Naj me požre zemlja, ako ne bom naveke samo tvoja!«

In tedaj sta se ločila in šla vsak na svojo stran.

Maša pa je dejala: »Zdajle moram pa hitro, hitro k Andreju, da se bom še njemu zarotila in zaklela, da ljubim naveke samo njega. Saj sem mu vprav včeraj pisala, danes naj me pričakuje.«

Zasmejala se je v svojem sren, in med smehom so govorile njene misli:

»Saj Janez ni ravno napačen fant, tudi govoriti ume precej lepo, a zategadelj še ni treba, da bi zmeraj in povsod ljubila samo njega. Saj je tudi Andrej čeden korenjak, in če se ne motim, se je že streljal v dvoboju. To je jako interesantna krepost.«

Ko se je z njim srečala, je hitro zaklicala:

»Ljubi, preljubi! Grozne sanje sem imela nočoj! Ti si stal z nabito puško pred menoj in si dejal:

»Maša, vbijem te! Nezvesta si in ljubiš drugega! — Andrej, sem dejala v smrtnem strahu, Andrej, veruj mi: Na vsem svetu, pod solncem, pod zvezdami ni nikogar, ki bi ga ljubila kakor tebe.«

»Maša, dete, ljubo dete, zakaj govoriš o puški? Verujem, da me ljubiš, kakor ljubim jaz tebe.«

(Dolje prihodnja)

pri tej finančni operaciji, spojeni z naredbo po § 14.

Ministrski predsednik baron Gautsch je v obrambi Bienenrothovega kabineta rekel, da je doživel razočaranje, ker je v Seitzovem predlogu našel jako malo pravnih dokazov, na katere je bil pripravljen odgovoriti. Zavrnil je potem razne primke, s katerimi je prej obkadal posl. Seitz ministre Bienenrothovega kabineta, in branil postopanje barona Bienenrotha. Končno je predlagal, naj se predlog odkloni.

Po nekaterih opombah Rusina dr. Okunjevskega in svobodnega socialista Starcka, ki je predbečeval socialnim demokratom, da so sicer Bienenrothovo politiko odobraval, je bila debata končana.

Glavni kontra - govornik baron Fuchs je branil komisijo za kontrolo državnih dolgov in izjavil, da posojilo 76 milijonov je podpisala zaradi tega, ker se ni hotela ukloniti pred obstrukcijo.

Glavni pro - govornik dr. Švihad je prijel dr. Hohenburgerja in grofa Stürgkha ter izjavil, da bo njegova stranka glasovala za predlog.

Predlog, naj se odkaze obtožba posebnemu odseku, obstoječemu iz 52 članov, je bil zavrnjen.

Nato ste bili sprejeti trgovinski pogodbi s Črno goro in Portugalsko.

Priznana je bila tudi nujnost predloga posl. Bilinskega v zadevi drobnih dogodkov. Po volitvi članov komisije za kontrolo državnih dolgov je predsednik ob osmih zvečer zaključil poletno zasedanje državnega zbora in naznanil, da bo prihodnje zasedanje pismenim putem sklicano.

Gospod zbornica se snide dne 3. avgusta popoldne, da reši trgovinski pogodbi s Črno goro in Portugalsko in pa bančno predlogo.

Predsednik madžarske delovne stranke posl. Perczel je poslal poslanca Justhu priči, ki sta ga pozvali na dvoboj ker ga je v petkovi seji Justh razžalil. Na neki medlek posl. Perczel je namreč Justh odgovoril, »gospod poslanec naj se ne esofira, z njim sploh nočem debatirati, kajti on je penzionist po milosti.« Ta opazka se nanaša na to, da se je Perczel, ko je bil kot notranji minister vpokojen, vračunila milostnim potom tudi njegova dvajsetletna komitatna služba.

Uporne Albance, katerih ni mogel premagati general Torghut paša, nameravajo ukrotiti po ruski metodi. Torghut je bil odpoklican, njegov naslednik je postal general Abdulah paša, kateremu je bil pridelen kot načelnik glavnega štaba polkovnik Pertev paša. Abdulah in Pertev paša sta učenca pruskega inštruktorja turške armade maršala Goltza. In nemški listi se že vesele, da se posreči s prusko vojaško umetnostjo premagati Albance in njihove tajne pomočnike Črnogorce. Torghut paša je imel na albanskem bojišču 60.000 vojakov, dušil je vstajo s krvavimi, krutimi sredstvi, in vendar ni imel uspehov. Kjer mu ni zadoščal meč, tam se je poslužil ognja, s katerim je sežigal vasi upornikov. Več nego pol leta so se mu Malisori uspešno upirali. Zdaj so zbrani na ozemlju Sele in čakajo na ugodno priliko, da prodro turške vrste in utecijo v Črno goro. Abdulah paša namerava zasesti baje črnogorsko mejo z gostim vojaškim kordonom, obkoliti v Seleh ustaše ter jih sestradati. — Dunajski tiskovski listi z »Neue freie Presse« na čelu, s svari črnogorskega kralja Nikolaja, naj ne podpira malisorske vstaje, naj ne draži Turčije in naj ne misli razširiti črnogorske meje na stroške Turčije.

Med grškimi in bolgarskimi četami, čeprav so si prej ostro nasprotovale, ni prišlo celo leto do nikakega spopada. To pomenja, da sta se oba revolucionarna odbora, grški in bolgarski, sporazumela, da se vzajemno podpirata v boju proti Turkom. — Iz Veleša v Makedoniji poročajo, da se bolgarske čete množe od dne do dne. Napadajo tudi srbske vasi, da bi jih prisilili k vstaji. Bolgarski voditelj čet Mikolov Pale, polkovnik Sijanov in Milan Jankov so z 80 oboroženimi možmi prekorčili turško mejo.

Turški vojni minister ni bil pri zadnjem požaru po nesreči ranjen, temveč se je poskušal izvršiti atentat na njega. Napadalec je bil neki mladi mož in atentat je bil izvršen na dvorišču vojnega ministertva, ko je minister izstopil iz avtomobila ter se je hotel približati vojakom, ki so branili arhiv. Ostale podrobnosti še niso znane.

Perzijska poslanska zbornica je soglasno sprejela zakonski načrt, s katerim se razpisuje 100.000 tomanov

nov (približno 420.000 kron) nagrade za glavo Mohameda Alija in 25.000 tomanov za glavi princev Salareda Davleha in Suaeja Saltaneha. Nadalje so sklenili zvišati za 250 angleških funtov plačo načelniku finančnega orožništva, katero mesto so ponudili bivšemu vojaškemu atašeju angleškega poslaštva v Teheranu, majorju Stoksu.

Stajersko.

Iz Trbovelj. Terorizem socialnih demokratov. Pri zadnjih občinskih volitvah v Trbovljah so vsled prevelike lojalnosti, popustljivosti in brezbrčnosti naših narodnjakov, kakor nemškutarji tako tudi soc. demokratje pridobili nekaj preveč mandatov v obč. odboru. Kakor vsepovsod v življenju, se kaže tudi tu istinost one basni o lisici in ježu, zlasti če se ozremo pri tem na g. Sitterja. Je to možakar, ki si lasti pravico najvišje oblasti v občini, ki si domišlja, da sme nastavljalni in odstavljati celo obč. odbornike. Tako se je zgodilo pri zadnji obč. seji v slučaju g. Orešnika. Ta slednji je vrl mož, poštenjak skozinsko in narodnjak zaveden, kakor jih je v naši obširni občini malo. Pregrešil pa se je s tem, da je z drugimi vred prepričal, da ni bil vsemogočni g. Sitter izvoljen v občinski svet. In odtod izvira Sitterjevo sovraštvo in jeza na g. Orešnika. V poročilu »Zarje« o obč. seji čitamo, da je g. Orešnik zakrivil grozno hudodelstvo, da je »obč. mandat izrabljal v lastni prid. Kdor za to objektivno premosti, uvidi, kako »Zarja« ozir. Sitter pretirava, kdor bi sodil po življenju, bi rekel, da je stvar premalenkostna, vzdigovati tak prah radi nje (to bo rekel, vsak pameten, ne od gnjeva osepeljen človek) in kdor bi soc. demokratom se potrudil malo natančneje preiskati obisti, bi prišel še do druge sodbe. Nad vse smešno pa je, s kako ošabnostjo zahteva sođr. Sitter, da naj g. Orešnik odloži svoj mandat. Počasi, g. sođruž! G. Orešnika niso volili samo gg. sođruzi, temveč po veliki večini mi narodnjaki in pri nas uživa on kot poštenjak in narodnjak popolno zaupanje. Z isto in večjo pravico bi lahko zahtevali mi, da odlože sođrugi svoje mandate, ker se pri raznih glasovanjih ne ozirajo na pretežno večino svojih volilcev. Torej, g. Sitter, nikar predaleč!

Iz Celja. Moška podružnica C. M. D. je imela v četrti zvečer svoj redni občni zbor. Letni čas ni ravno sedaj za take prireditve prilichen; to je najbolje dokazal slab obisk občnega zbora. Zborovanje je otvoril in vodil dosedanj predsednik podružnice g. dr. Koderman. Tajniško poročilo za lansko društveno leto, ki je bilo 25. od obstanke podružnice, je podal tajnik g. M. Stibler. V poročilu, ki je precej ostro grajalo narodno mlačnost Celjanov, je bilo med drugim omenjeno tudi to, da se je prvi zavod C. M. D. otvoril 1. 1886. v Celju: otroški vrtec. Lani se je sprožila misel za ustanovitev zasebne višje gimnazije v Celju; ker ni bilo upati na podporo klerikalcev pri vladi, se je ta načrt začasno opustil. Podružnica je lani poklonila C. M. D. poseben jubilejni dar v znesku 1000 K. Omeniti je, da so člani podružnice pridno sodelovali pri zasebnem ljudskem štetju, čijega rezultata pa še nismo izvedeli. Poročilo se je vzel z odobravanjem na znanje. Blagajniško poročilo je podal marljivi blagajnik g. dr. Šandor Hrašovec. Vseh dohodkov je imela podružnica 1763 kron 71 v. izdatkov 1741 K 50 v.; blagajniški preostanek znaša 22 K 21 v. Glavni družbi v Ljubljano se je poslalo 1433 K 26 v. in vrtnarici gđe. Kržanovi v Gaberju dalo za stanovanje 220 K. Ostali izdatki se porazdele na razne manjše postavke. Med dohodki je treba omeniti nabiralniške: Narodni dom 84 K 29 v, gostilna Ploj 24 K 70 v, pri mestu Gradcu 22 K 90 v, trgovcu Ravnar 28 K 25 v (se ga priporočila narodnim odjemalcem), beli vol 19 K 63 v, Confidenti 15 K 95 v, Hrašovecova pisarna 3 K 20 v, gostilna Krušič 3 K, trafika v Narodnem domu 2 K 70 v. Članarina je vrgla 169 K 20 v, kar za Celje ni posebno mnogo. Različni priložnostni darovi 760 K. Kegljanje na dobitke, ki se je priredilo lansko leto v »Skalni kleti«, je vrglo 87 K 34 v. Ta znesek se je večinom porabil za kresno prireditve. Na predlog g. dr. Kalana se blagajniku izreče posebna zahvala. Novi odbor je sestavljen sledeče: predsednik Ivan Prekoršek, podpredsednik dr. K. Koderman, tajnik M. Stibler, blagajnik dr. Š. Hrašovec, odborniki F. Kramer, dr. J. Zdošek in Fr. Voglar, preglednika računov Prica in dr. Kalan. Upamo, da bo prihodnje leto v podružnici še več dela in življenja; zlasti bi lahko poskočilo število rednih članov najmanj na 200. Ako bo mo priidni, tudi posežemo to številko!

Iz Celja. Kegljanje na dobitke priredi »Delavsko podporno društvo od 30. julija naprej v »Skal-

ni kleti«. Zaključilo se bo kegljanje s večjo veselico dne 3. sept. — Dobavitelje cena in slame za armado opozarjamo na tozadevni raspis domobranskega poveljstva v Celju. Rok za posredbe je do 7. avgusta.

Iz Brežice nam pišejo: Kaj je s telefonsko zvezo Posavja z Zagrebom, Celjem, Ljubljano itd? Ta zveza ni le nujno potrebna s trgovskega etališča sploh, bila bi potrebna za posavske trge in mesta tudi z ozirom na zagrebške letovištarje. Poslanec za naše trge in mesta je celjski Marckhl; moža menda fiksna ideja trijalizma tako preganja, da nima za nobeno drugo stvar časa in smisla. Potem imamo za naše kraje tudi dr. Benkoviča za poslanca. Čas bi res že bil, da bi se stara naša želja po telefonskem omrežju vpoštevala. Naj bi se podzelo trgovinsko ministertvo, da se ugotovi običajni prispevek, ostali znesek bi se pa moral dobiti od interesiranih in morda posameznikov. Moral bi se v ta namen sklicati kak shod ali sestanek, h kateremu bi se povabilo prizadete stajerske in kranjske občine, od katerih prideta zlasti vpoštev Krško in Radeče. Oba imenovana poslanca naj gledata, da kaj storita v tej nujni zadevi! Pa s stavljenjem papirnatih predlogov nam nič ni pomagano. Drugače ne dobimo telefona poprej, kakor bodo odpravljeni — fidejkomisi, kaj ne, g. dr. Benkovič?

Iz St. Jurja ob J. ž. nam pišejo: Nedeljsko tako lepo uspelo veselico pri Cestnem Jošku so počastili tudi nekateri odlični klerikalni gostje iz Celja. S kakim namenom, kažejo lažnjive in zabavljive novice v klerikalnem časopisu. Ko sta govorila pot. učitelj C. M. D. Ivan Prekoršek in dež. posl. dr. Kukovec iz Celja, je delal prav neslane opazke sedaj klerikalni ključavničar Ivan Rebek iz Celja, ki je že parkrat prav slabo igral vlogo »narodnega« kandidata za spodnještaj. mesta in trge. Njega tovaršija mu je pritrjevala, kakor je vedela in znala. Glede Rebeke smo mi napredni šentjurčani mnenja, da nima človek, ki zasluži od neklerikalnih Slovencev toliko denarja, prav nič godrnjati in delati opazk na kaki narodni veselici, tudi takrat ne, če slučajno kdo spregovori o njegovih prijateljskih klerikalcih, ki se ob volitvah v mestih in trgih poskrbijo. To je bilo splošno mnenje na veselici v St. Jurju in g. Rebeke ne bo škodovalo, ako ga bo vpoštevalo.

Iz Norimberke smo prejeli sledeče poročilo z dne 26. julija: Danes so došli sem prvi poštni koliji novega hmelja iz Stajerske (letnik 1911). Nekateri koliji so se prodali za vzorce po 3 K 60 v funt. Schreiner.

Iz Gornjegograda. V dne 7. do 12. avgusta se vrši obhod nekaterih planin v gornjegrajskem okraju radi pospeševanja planinskega gospodarstva. Obhoda se udeležita e. kr. planinski inšpektor g. Posch in e. kr. agrarski inšpektor za Spodnje Stajersko g. Pelko. Obhod se vrši v ponedeljek 7. avgusta od Zelezne Kaple čez Pastirkovo sedlo k Roku Klemenšek pri Sv. Duhu, potem v Logarsko dolino na Logarjevo planino; dne 8. avgusta čez Klemenškovo, Plesnikovo ter Hicmanikovo planino v Solčavo; dne 9. avgusta obhod planin v okolišu Raduhe; dne 10. avgusta hoda na Menino; dne 11. in 12. obhod Menine ter planin proti Mozirju.

Iz Maribora. Če se ne motimo, so vložili po zimi poslanci kmečke zveze nekatere predloge ali interpelacije v zadevi krivic in nasilnosti nemških magistratov in obč. oblasti pri ljudskem štetju na Sp. Stajerskem. V Trstu so tozadevno začeli energično akcijo. Pri nas pa bo menda vse zapalo. Treba bi bilo celo stvar znova in energično začeti; materialja je pri krajevnih odborih, ki so se bavili z zasebnim ljudskim štetjem v nemških in pomenceh občinah, nagromadenega dovolj. Trebalo bi ga spraviti v javnosti in objaviti končno vendar enkrat vse rezultate zasebnega ljudskega štetja. Vidi se, kako pogrešamo narodnega sveta, ki bi vse take akcije vodil in sistematično izvršil. Ker tega ni, si pa morajo naši poslanci sami pomagati, saj to je njihova dolžnost kot voditeljev naroda. Zadeva z ljudskim štetjem ne sme zaspati!

Iz Mariborskega okraja. Ravno primeren poletni čas je nastopil, da spregovorimo nekoliko besed o narodnem življenju v našem okraju. Stojimo namreč v znamenju — pasjih dni. Kakih 7 let bo tega, ko se je pojavilo v dravski dolini jako živahno narodno gibanje. Vstal je nov narod, ki je stremil v prvi vsti za tem, da probudi s podrobnim delom priprosto ljudstvo k narodni zavednosti: iskal je stike z nižjimi sloji, kjerkoli in kdaj je bilo le mogoče, prirejal poučne zabave, ustanavljal ljudske knjižnice, podružnice sv. Cirila in Metoda ter posojilnice. Ko pa je poteklo par let in se je začel razvijati sad tega intenzivnega dela, razpršila se kruta usoda trdnega falango ne-

ustrašenih in nesebičnih mož. Ugalalo je polagoma navdušenje in napočili so skoro vsepovsod zopet stari »mirni« časi. Najde se sicer danes po mariborskem okraju še dovolj inteligence, ki bi bila zmognila, uspešno nadaljevati to prevažno nalogo; toda seštevlo bi se menda lahko na prstih ene roke dotičnile, katerih nemška družba še ni tako skvarila, da bi žrtvovali prost čas in denar svojemu narodu. Večina smatra svojo tozadevno dolžnost za rešeno, ako prispeva par lahko pogrešanih kronic na leto v več ali manj narodne namene. Od našega učiteljstva — izvzemši mogoče 3 do 4 osebe — bi se gotovo smelo pričakovati nekoliko več agilnosti. Imamo v okraju 5 popolnoma nemških, 7 takozvanih utrakvističnih in 3 slovenske ljudske šole. Dognano je, da se prijavi v prvi razred nemških šol vsako leto približno 50% slovenskih otrok, ki so pa tekem časa žali bog skoro vsi odtujijo »svojemtu« materemu jeziku. Na Mti se je odpomoglo tem žalostnim razmeram z otvoritvijo družbine šole, koja uspehi pa so bili jako skromni, dokler so tam gospodinjile prečastite nune iz Maribora; kajti celih 8 let njihovega vladikovanja ni poskočilo število učencev nad 25, danes, po preteku 3 let, pa obiskuje to šolo 90 otrok, zgolj po zaslugi vsestranskega delavnega in razumnega g. nadučitelja. Sploh je Muta edini kraj v celi okolici, kjer je slovenski življ vidoma napredoval v zadnjih letih. — Mariberg pričakuje že nekaj let enake odpomoči. — Kar se tiče utrakvističnih šol, so med voditelji 3 Slovence in 4 Nemci; eden izmed teh niti izprašan ni iz slovenščine! S Slovence — voditelji bi lahko bili zadovoljni, če ne bi bil v njih družinah občevalni jezik — nemški. Ista narodna pregreha se mora tudi očitati dvema voditeljema slovenskih šol: vse soprogram na ljubo. — Splošno se precej opaža »blagodejni« vpliv »nepristranskega« nadzornika g. Schöchla. Toliko o našem vzornem šolstvu. — Tudi uradniki pridejo v poštev kot pionirji slovenske misli. Za narodno gorečnost sodnijskih uradnikov jamči — dvojna mera pravosodnega (!) ministra, za pretežno več ino železniških uradnikov zlasti v naših obmejnih krajih pravilno ravnanje južne železnice. — Preostaja nam še neodvisna inteligenca, katero bočemo (seveda z jako pičlim številom častnih izjem) razdeliti v sledeči dve kategoriji: prva preračunava probleme, kako bi se naše ljudstvo oprostilo nemškega jarma ter postalo v gospodarskem oziru neodvisno, navadno le pri kozarec vina ter mogoče nameroma pozabi na geslo svoj k svojim! Druga se zopet ogreva za narodno vzajemnost v tem smislu, da bodi nemščina brezpogojno občevalni jezik slovenske inteligence; kajti marsikateri ngleden Slovenec je postal danes že tako — ponižen, da zadnjemu nemškemu smrkolinu na ljubo govori nemško, čeravno je splošno znano, da pri nas Nemec brez slovenskega jezika niti živeti ne more. Vprašajo naj se enkrat te dike obmejnih Slovencev, ali je že kdaj katerikoli domač Nemec z njimi začel govoriti slovenski? Ne, ker jim tega narodni ponos ne pripušča. Vi pa si pljujete mirno v lastno skledo! — V resnici žalostne razmere vladajo v našem okraju. Zeleti bi bilo, da se prav kmalu in temeljito zboljša neznošno razpoloženje sedanjih — pasjih dni. Proč s praznim govoricem! Z združenimi močmi na pozitivno delo!

Razpisana učiteljska mesta: na enorazrednici v St. Joštu na Kozjaku, p. Doberna, drugi plač. razr. defin. mesto učitelja - voditelja; prošnje do 25. avgusta; na trirazrednici v St. Florjani nad Dolicem, 3. plač. razr., def. mesto učitelja ali učiteljice; prošnje do 25. avgusta; na šestrazrednici v Cirkoveh, 3. plač. razr., def. mesto učitelja; prošnje do 30. avgusta.

Koroško.

Cene smotk. Deželna zveza gostilničarjev na Koroškem je razglasila glede prodaje smotk v gostilnah, restavracijah, hotelih in kavarnah sledeče: Smotke se morajo prodajati po tarifni ceni. Pri vsaki smotki pa sme računati gostilničar 1 vin. za potrežbo.

Pri trganju planink se je poneorečil v bližini Rabla neki vlakovodja državnih železnic iz St. Vida ob Glini. Padel je čez strmo globoko steno in se težko poškodoval na glavi in levi roki. Po padcu je šel poneorečenec sam v Rabel, kamor je hodil 5 ur. Od tod so ga odpeljali v St. Vid.

Napad na lajnarja. V okolici St. Vida ob Glini sta napadla iz neznanega vzroka dva še neznanata potujoča pomočnika lajnarja Ivana Humberta. Prerezala sta mu trebuh in ga pustila ležati na cesti. Smrtno ranjenega lajnarja, ki se še cel čas ni nič zavedel, so prepeljali v bolnišnico

Strele je ubila na pašniku posestnika Rattenbergerja v okolici Svinca okoli 600 kron vrednega vola.

Požigalec v Ukvah. V Ukvah so aretirali pred nekaj dnevi čevljarkega mojstra in bivšega občinskega svetovaleca Gregorja Mikoscha in ga odpeljali v zapore trbiškega sodišča. Mikosch je, kakor kaže že ime, ogrskega pokolenja, vendar strasten agitator nemških nacionalcev. Poleg več indicij, ki ga kažejo kot požigalca, je posebno sumljivo dejstvo, da je Mikosch pred kratkim zavaroval svoje imetje, ki obstoja le iz najpotebnejšega pohlštva, kar za 3000 kron.

Primorsko.

Od okrajnega glavarstva v Gorici. Do imenovanja novega okrajnega glavarja v Gorici prevzame okrajni komisar dr. Viljem Baltič vodstvo v političnem okraju Gorica.

Revizija ljudskega štetja. »Soča« prinaša v svoji številki od sobote zelo malo verjetno vest, da bi se bila naša vlada odločila za revizijo ljudskega štetja v Trstu. Ta vest je tako neverjetna, da bi preje verjeli, če bi poročal kak list, da teče odslaj naprej Soča v Črno morje. Kljub temu, da bi bilo pravično in koristno, da po kaže vlada tržaškemu magistratu, da se ne da voditi za nos par nezrelim fantičem, ni verjetno, da bi se ojunčila k takemu koraku, to pa samo zato, ker bi bili edini, ki bi mogli kaj pridobiti, Slovenci. Če bi pa vlada storila ta korak že v Trstu, bi morala storiti isto v Gorici, po vsej Istri, po Goriški, Koroški in Stajerski, kjer so se godile Slovincem enake in nebo vpijoče krivice. Take velikodušnosti pa ne pričakujemo od naše slavne vlade in ker vemo, da ji morajo biti znane vse krivice, ki so se nam godile, da pa ne bo ganila z mezincom, da bi popravila te krivice, se nam zdi tudi ta vest neverjetna.

Porotna razprava radi »Banke popolare« v Gorici. Zasliševanje in izpraševanje dr. Baderja je trajalo tri dni. Njegove izjave so važne za daljni tok in izid razprave. Zanimivo je, kaj vse so počeli od strani upravnega sveta s hišami bivšega ravnatelja Colleja. Ko je bil Colle odpuščen, je trdil Lenassi, da so vse izgrube Collejeve docela krite z njegovimi hišami, katere je odstopil banki. Rekli so, da daje garancije 100.000 K, dasi so bile manj vredne in že obtežene s hipotekami. V garancijo pa so bile sprejete tudi že pri kupitji s Confortijem. Potem so mu odprli pa še konkurent za 150.000 K. Sploh so znali dobiti »pokritje« za vse. Glede kupitje s Confortijem omenja, da je zadela likvidatorje nova izguba, ker je te dni falirala trdka Bertolini v Parmi, ki je prevzela del Confortijevega podjetja. Pravil je dalje Bader, kako so ob času katastrofe hiteli nekateri upravni svetniki prepisovati svoje imetje na svoje žene, tudi Lenassi in Luzzatto. Ta slednji je bil tiste čase nenadoma odšel v Italijo. Bader je našel v Genovi pri neki banki pismo »Banke popolare«, podpisane samo od Colleja. Sumi se, da so nekateri podpisi ponarejeni. Schwarz je prišel pri reviziji knjig na to, kako so nekatere točke počasi izginile. Bader je povedal na tozadevno vprašanje državnega pravdnika, da je on, Bader, plačal za banko že 470.000 K, plačati pa bo moral najbrže še 150 tisoč kron. Tako je on oškodovan s polomom banke. Bader pripoveduje, kako je spravil Luzzatto 12.000 K svojega računa na Collejev račun. Pri izpraševanju je nato trdil Lenassi, da je spoznal šele potem Pianijs Collejeve malverzacije. Dr. Pangrazi zahteva, naj ne govori o malverzacijah, ali Lenassi pravi, da ostane pri tej besedi. Lenassi nato pripoveduje, da je bil začel misliti, da obstoji posebno sporazumno postopanje med Luzzattom in Collejem. Luzzatto je tiščal pri sebi protokole o pogodbah, menice Wassermannove je imel on in brez vednosti Lenassijeve so prišle v blagajno. O Colleju pravi, da je igral z namenom, škodovati banki; skrival je korespondenco, falsificiral knjige, falsificiral menice z imeni Vidmar in Slokar, falsificiral je še drugo menico ter podpise Savorgnanija in Venutija. Pri advokatu Flego je nekoč videl take ponarejene menice. Dr. Flego to potrdi. Lenassi se obrne proti dr. Baderju, rekoč, da ga po krivem dolži izgub. Če bi se bilo poslušalo njega, bi bila likvidirala trdka Conforti, ko se je izvedelo za ekspozičijo 500.000 K. Bader pa je podpiral Luzzatto in rekel, da informacije o trdki so jako dobre. Naj torej ne meče krivde nanj; sam je kriv izgub. Na očitjanja, da je pred polomom banke skrnil del svojega premoženja, odgovarja, da ni res. Državni pravdnik pa pravi tu vmes, da bo ta zadeva predmet drugega procesa! Državni pravdnik predlaga v dolgem govoru celo vrsto novih prič, ki naj bi prinesle nova pojasnila v proces. Luzzatto je očital dr. Baderju, da je on pisal anonimno pismo na odvetniško zbornico, ki je potem su-

spendirala Luzzatta. Luzzatto pravi, da more to dokazati, dr. Bader pa je včeraj priobčil v »Corriere« izjavo, da je Luzzattova trditve laž ter da ga bo tožil radi obrekovanja.

Iz poštne službe. Za poštne praktikanca v Trstu sta imenovana absolvirani pravnik Adalbert vitez Berger-Montecrocioti in abiturijent Walter Tammel. Ali ni Slovenca, da bi se bil pobrigal tudi, da pride na pošto v Trst? Treba bi bilo mnogo Slovencev!

Iz finančne službe. Računski oficijal Adolf Cavailler je imenovan za računskega revidenta v IX. činovnem razredu, pisarniški Oskar Katič pa za pristava v IX. činovnem razredu, kancelist Josip Devetak v Trstu je imenovan za pisarniškega oficijala v X. činovnem razredu.

Zopet kolera v Trstu. V petek je umrl v Rocolu št. 382 posestnik Matej Slamič v starosti 71 let. Sanitetna komisija, ki je takoj prišla pogledat, je našla v hiši za črevesno boleznijo bolnega hlapca Antona Germeka ter dala prepeljati mrtveca in bolnika v bolnišnico. Bakteriološka preiskava je dognala, da je Slamič umrl za kolero in da je Germek bolan za to boleznijo. Slamičeva rodbina je zamolčala obolenje starega Slamiča, ker je bila mnenja, da bolezni ni tako nevarna. Še pred kratkim sta prodajala Slamič in Germek na tržaškem trgu zelenjad. Seveda je sanitetna komisija internirala celo Slamičev rodbino in druge ljudi, s katerimi sta prišla bolnika v dotiko. Pri vožnji iz vojašnice na Campo Marzio je dognala bakteriološka preiskava to, da ni zbolel za kolero.

Uboj. Obdukcija trupla 17letnega Matije Franca, mornariškega vajenca na ladji »Mathias Kiraly«, je upravičila sum, da gre za uboj. Preiskovalni sodnik kopske okrajne sodnije je odredil aretacijo 43letnega mornarja Martina Pilepiča iz Trsta pri Reki, 18letnega krovnega natakarja Marija Palissa iz Labina in mornarjev Rudolfa Dunicka in Renata Kaska, ki so vsi osumljeni uboja.

Pretep med policijskimi konjarji. V Trstu sta se stepla v neki gostilni policijska konjarja Matej Božičar in Ivan Ilias, ki se že dolgo časa pripravata. Med tepežem je potegnil Ilias nož in 9krat sunil svojega tovariša. Prizadel mu je več težkih ran. Odpeljali so ga v bolnico.

K nesrečni smrti posestnika Pivka. po dom. Cestnikovega Jožeta iz Podgore v Poljanski dolini, poročajo, da je Pivk jahal konja v vodo. V vodi se je postavil konj nenadoma na zadnje noge in vrget Pivka v vodo, kjer je obležal. To je videl nek dečko, hitel je takoj po pomoč, toda bilo je že prepozno.

Občinske volitve v Zadru. Pred par dnevi so bile v Zadru občinske volitve, katerih se pa hrvaški in srbski meščani zaradi krivičnega mestnega volilnega reda, ki je pravi paradigma, kakršen ne sme biti volilni red, niso udeležili. Izvoljenih je bilo 36 občinskih svetovalcev, seveda sami polnokrvni Italijani, kakor to kažejo že imena Bogdanovich, Boxich, Bressan, Cattich, Devetach, Domiacussich, Ghiglianovich, Krekich, Marussich, Medovich, Milcovich, Millich, Stermich, Tocig, Vlahov, Antossich, Ivovich, Papovaz, Stanich, Vucich in zopet Marussich. Evviva novi občinski svet!

Iz sanitetne službe. Oddelni asistent pri bosensko-hercegovski deželni bolnišnici, dr. Konstantin Deljannis, je imenovan za provizoričnega okrajnega zdravnika na dosedanjem mestu.

Dnevne vesti.

Iz deželnega odbora. Dr. Lampe poroča o znani interministerijalni konferenci, skoraj bi rekel o interministerijalni komediji. Zastopnik vojnega ministra bil je zakonskega načrta posebno vesel, in porabil je takoj priliko, da je vpregel — se ve ne stroške Ljubljane, — deželo Kranjsko v vojno-erarični voz. Vojna uprava bi rada imela, da je Kranjska preprežena čez in čez s cestami, katerih širokost bi odgovarjala potrebam vojnih transportov. Mostovi naj odgovarjajo topovom, havičam in avtomobilom. Zahtevalo se je, da naj bi vsi ti predpisi prišli v zakon sam. Lampe in Šusteršič sta na to koncedirala, samo v toliko so se zgledali, da vse te druge reči ne pridejo v zakon, pač jih naj vlada postavi v takozvano »Ausführungsverordnung«. Če ni to legislativna komedija, potem ne vemo, kaj naj se še komedija imenuje! Z ozirom na Ljubljano se je sklenilo, da naj prva tri leta dežela plačuje 2/3, okraj pa 1/3 stroškov za deželne ceste. Tudi to je komedija. Zastopnik justičnega ministra zahteva spremembe glede ekspropriacijskega postopanja. Tudi te spremembe se koncedirajo. Istotako se zahtevajo koncesije glede av-

tomobilov in cestne policije. Končno se je zahtevalo nebroj stilističnih sprememb. Končno pa je premodra interministerijalna konferenca sklenila, da so vse zgoraj označene spremembe neblatvene, in da se o pooblašča deželni odbor, da mu je o njih definitivno sklepali. Deželni odbor postal je torej karikatura, in prihodnja interministerijalna konferenca bo brez dvojbe sklenila, da bo smel dr. Lampe vse zakonske načrte spreminjati, kakor se mu bo zljubilo. Komedija vseh komedij! Zaloigre je to toliko pri tem, da bo vse to plačevala Ljubljana s svojo krvjo! Dr. Lampe je še ponosno pristavil, da mu je nek mlajši član interministerijalne konference — na ime je pozabil — rekel: To je res modern zakon, samo bog nas obvaruj, da bi vas posnemale druge kronvine! Ali ni to logika, ki sega do neba! Slava objektivnosti Gautscheve vlade. — V Trebanjski cestni odbor se poklicata, France Bizjak, posestnik v Skocu in France Slak, posestnik v Knežji vasi. Občina Polica dobi 2000 K za popravilo svojih potov. — Mizarski zadrugi v St. Vidu nad Ljubljano se da za vpeljavo električnega obrata 1500 K. — Sekundarijem v deželni bolnici je imenovan dr. Primšar.

Bedaste fraze slov. klerikalcev. V pasjih dnevih so si klerikalci omislili nove fraze; slovensko-hrvaško edinstvo, katoliška Jugoslavija, katere pa se Srbom in M'hamedancem ni bati, kajti katoliški pop je bitje, polno idealne pravičnosti in tolerance, edinstvena jugoslovanska država pod habsburškim žezlom in pod vodstvom dr. Šusteršiča — to so najnoviji klerikalni ideali. Pa to so vse skupaj le bedaste fraze, zakaj v resnici delajo klerikalci sami najbolj na to, da onemogočijo uresničenje jugoslovanskega ideala. V svoji lastni domovini pospešujejo klerikalci germanizacijo. Kar zamore storiti narodni izdajalec, vse so klerikalci storili. Utrdili so nemštvo v nekaj letih tako, da je danes močnejše, kakor je bilo kdaj poprej. In naposled so storili še zadnji korak in izdali in prodali načelo, da ima tudi slov. narod pravico do narodnih uradnikov. Največja naroda v državi, Nemci in Čehi, se vojskujejo z besno silo, z naprom vseh svojih moči za ta princip, slovenski klerikalci pa so se postavili na stališče, da jim je nemški uradnik ljubši, kakor slovenski. Največji narodi se bore za to, da dobe narodne uradnike, najmanjši narod v državi, Slovenci, pa pravijo po svojih klerikalnih zastopnikih, da ima rajše nemške uradnike, kakor slovenske. S tem so klerikalci priznali opravičenost germanizacije, potem uradov in če bodo slovenske uradnike izpodirali in utesnjevali ter odpravljali še tisto mrvice slovenskega uradovanja, ki smo si ga s takim trudom priborili, ne bodo smeli klerikalci ziniti besedice. Narod, ki sam prizna po svoji največji stranki opravičenost germanizacije, potem uradov, nima nobene prihodnosti. Če pojde z nami še deset let tako, kakor sedaj, odkar so klerikalci na krmilu, bomo zreli ne za Jugoslavijo, nego za Prusijo. Tekom par let se je nemštvo pri nas strahovito okrepilo in se bo zlasti potom nemških uradov in nemškega uradovanja vedno bolj. Klerikalne izdajice govore o Jugoslaviji — pa sami grade nemški most do Adrije. Zato pa so najnovejša fraza, ki jih mečejo klerikalci okrog sebe, le bedaste fraze in drugega nič. Stipendisti kranjske španske naj bi rajše molčali, saj ve vsak otrok, da s svojimi frazami le varajo javnost, sicer pa da je cilj vse njihove politike le pink - pink!

Zaščitniki draginje. V soboto je bilo v poslanski zbornici glasovanje o draginjskem predlogu. Odslek je nasvetoval, naj se dovoli uvoz argentinskega mesa ne glede na ugovore ogrske vlade. Ta predlog je propadel. Izmed slovenskih poslancev je glasoval za ta predlog edino dr. Ravnihaar proti temu predlogu torej za draginjo in za korist ogrskih veleposestnikov pa so glasovali sledeči slovenski poslanci: Benkovič, Brečić, Fon, Gregorčič, Gostinčar, Hladnik, Jaklič, Jankovič, Jarc, Korosec, Krek, Mandić, Pišek, Pogačnik, Povše, Vrstošek in Žitnik. Ti klerikalci so torej zaščitniki draginje in ponižni hlapci ogrskih veleposestnikov.

Jugoslovanski klub. Pod tem naslovom priobčuje splitska »Svoboda« uvodnik, ki zasluži splošno pozornost, tem bolj ker je očitno, da je potekel izpod peresa državnega poslanca dr. Josipa Smolaka. V članku se pravi med drugim: »Jugoslovanski poslanci so se v novem parlamentu razdelili v dva, oziroma v tri klube, od katerih niti eden ne nosi jugoslovanskega imena. Takšna je stvar v praksi, v teoriji pa so si vsi edini v tem, da bi bilo potrebno, da se osnuje ena edinstvena parlamentarna organizacija, ki bi naj obsegala vse slovenske, hrvaške in srbske poslance v državnem zboru.

Ker do take koncentracije ni prišlo, zvaljujejo poslanci krivdo drug na drugega ter se protistransko obtožujejo pred narodom. V tem osiru se zlasti odlikujejo Šusteršičevi klerikalci, ki predstavljajo sebe kot najogrevitejše pobornike narodne sloge, one pa, ki se nebejo pokoriti njim, kot separatiste in rasdivjalce. Ti klerikalci se je najprvo organizirali, ustanovivši skupno s dalmatinskimi pravaši, ki se sedaj v ničemer ne razlikujejo od njih, klub, kateremu so dali ime hrvaško-slovenske Zajednice. Ta zajednica bi naj bila po očitni nameri in želji njenih ustanoviteljev oni edinstveni klub, katerega potreba splošno občuti in poudarja. Zanimivo je, kako so pri tem kranjski klerikalci doprinesli ideji narodne sloge »veliko žrtev«, davši prvenstvo hrvaškemu imenu pred slovenskim, dočim to ni na polju realne politike prav nikak žrtev, marveč cenena reklama in poleg tega prozorna zanka, da se pritegne k sebi čim največ Hrvatov, ki bi naj pod hrvaško etiketo vendarle plesali po kranjsko-klerikalnem taktu. Zakaj se je opustilo ime jugoslovanskega kluba, ki bi bilo najprirodnejše, bo vsakomur jasno, kdor pozna Šusteršičeve zveze in cilje njegove politike. On danes nemara nobenega stika s Srbi, ker ve, da je nekaterim faktorjem neprijetno že samo ime »slovenski klub«, zato je hotel z novim imenom dati jasno obilježje svojemu klubu. S tem je podal dokaz svoje vedno nenadkriljive lojalnosti, obenem pa je zadovoljil tudi svoje dalmatinske sledbenike, ki ne morejo trpeti Srbov. »Zajednica« pa vendarle ni nihče vstopil razen Šusteršičevih ljudi. Dalmatinci, Istrani in trije neklerikalni Slovenci so se nekoliko dni posvetovali v obnovitvi bivše »Zveze južnih Slovanov«. Toda pogajanja so se razbila in Istrani s Tržičani so ustanovili nov klub pod naslovom »Narodni klub«, a 7 Dalmatincev je osnovalo svoj »Dalmatinski klub«. Toda sedaj je došlo največje iznenadenje: Istrani in Tržičani, ki niso hoteli kot poedinci vstopiti v Šusteršičev klub, so pristopili klubu korporativno ter se z njim stopili v nov, skupni klub (Hrvaško-slovenski), v katerem imajo svobodne roke samo »v vprašanjih, ki se izključno samo tičejo njihovih volilnih okrajev«. Dočim se morajo v vseh drugih vprašanjih pokoriti sklenom večine. Ker je v novem klubu 22 klerikalcev, ki vsi glasujejo na Šusteršičev mišljaj, pomeni to vkljub vsem melanholičnim dementijem dr. Rybářa in družine, da se je 5 primorskih »narodnikov« predalo na milost in nemilost klerikalcem, podredivši se v vseh vprašanjih razen lokalnih pod Šusteršičevo komando. Ta kapitulacija primorskih poslancev bo izpolnila eno najžalostnejših strani jugoslovanske parlamentarne zgodovine...

Pogoji za enotni jugoslovanski klub. Dr. Josip Smolaka, dalmatinski državni poslanec, navaja kot pogoj za ustanovitev enotnega jugoslovanskega kluba te-le točke: 1. iz klubskih vprašanj je treba izključiti vsa poljedelska in kulturna vprašanja, kakor je to pri Čehih; 2. določiti je treba, kakšna so klubska vprašanja, in kot take proglasiti samo vprašanja, glede katerih se lahko vsi složni; 3. radi številne premoči klerikalne grupe bi se morale ustanoviti dve ravnomerni kuriji v klubu: v eni kuriji klerikalci, v drugi pa vsi ostali. Vsek veljavni sklep bi morali sprejeti obe kuriji. 4. Ime kluba mora biti tako, da bo omogočen pristop tudi srbskim poslancem.

Štepanci in škof. Vkljub škofovi grožnji, da ne bo maše v Štepanji vasi, če bo godba igrala, je bil vendar vesel dan. Za škofove grožnje se nihče ni zmenil. Godba je igrala in vselega srca so ljudje plesali in udeležila je bila še večja, kakor druga leta. En glas je šel po Štepanji vasi: Ne damo se tlačiti in ne damo se terorizirati. In vsestransko se je slišalo: Če bi bila danes volitev, ne dobi klerikalec nobenega glasu. Vsakdo je rekel, da si je treba škofovo početje zapomniti in da se bo obračunalo s klerikalnim terorizmom in s klerikalno škodoželjnostjo, ko pridejo deželnozborske volitve. In vsi ljudje so rekli: Če ne bo nikoli več maše, tudi ne bo nič hudega.

Nemila usoda. je zadelo spoštovano rodbino Velkavrh-Mally. Gospodu nadporočniku v p. in bivšemu dolgoletnemu občinskemu svetniku je umrl njegov edini sin Janko v najlepši dobi 27 let. Spoštovani rodbini naše sožalje.

Kako se čuki boje svetlobe. Prijatelj našega lista nam piše: Včeraj sem se peljal proti St. Vidu. Nasproti mi je prišel voz, ki je leno vleklo dvoje mršavih kljušet. Nehote sem se ozrl na voz in zazrl tam prizor za bogove: spredaj sta čepela dva mlada čuka v kroju Ker pa je solnce za njiju nežno kočilo preneusmiljeno priklopalo, sta raspela svoji veliki črni maveli, da se tako očuvata pred ne-

ljubimi solnčnimi žarki. Za njima se je stiskalo pod njih maveli kakih 6 plavih Marijinih devic, okrašenih s svetlimi svetilnicami na modrih trakvih. In da bi bila slika popolna, se je v to družbo še rinil koščen, obrt možakar, ki je v črnem zavoju držal menda čukarsko zastavo. Ljudje so se ustavljali ob cesti ter strme gledali to čudno skupino, misleč si: Pa pravijo, da se čuki ne boje svetlobe in solca!

Pijani čuki, ki so se snoči vračali iz D. M. v Polju, so na vse mogoče načine izzivali napredno občinstvo. Nekateri so se celo osmelili klicati: »Čakajte Ljubljance, meseca avgusta vam že pokažemo v Ljubljani, kaj smo mi!« Ljudje so se takim grožnjam seveda samo smejali, ker vedo, da se čukov lahko človek ubrani že — z mokro cunjjo.

Nezgode. Dninar Andrej Pogačnik s Studenega v škofjeloškem okraju je padel pet metrov globoko z odra in si pretresel možgane ter zlomil levo roko. — Poldrugoletni delavski sin Josip Mihelič iz Tržiča se je poparil z vrelo juho ter se težko poškodoval na prsni in nogah.

V Savi utonil. Predvečerašnjem popoldne so se šli štirje gospodje iz Ljubljane v Medvode v Savo kopat. Bančni prokurist, Avgust Katz, iz znane narodne štajerske rodbine, je skočil, ne da bi se bil ohladil, v vodo. Tu ga je pa zadela kap. Njegovo truplo so takoj nato zveklji iz vode ter prenesli v mrtvašnico. Vrli narodni rodbini naše sožalje ob bridki izgubi.

V Domžalah se vrši v sredo, dne 2. avgusta t. l. ob 10. dopoldne, kakor nam naznanja trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, na ondodni postaji ogled na licu mesta. Napovedalo ga je c. kr. ravateljstvo državnih železnic v Trstu v ta namen, da se ugotovi v kolikem obsegu je potrebna razširjava kolodvorskih naprav v Domžalah. Na to uradno opravilo so vabljeni lokalni interesenti.

Iz Begunj na Gorenjskem nam javljajo: Kakor čitamo, je vročina skoraj po celem svetu neznosna. Tudi našemu sicer mirmemu kotičku ni prizanesla, kar moramo tem bolj občutiti, ker kljub temu, da imamo »Mravljinec« pred nosom, nam vode manjka. Vzroka ne bomo preiskovali, dotične oblasti, koje so zato poklicane — tako saj upamo — bodo potrebno ukrenile. — Ko že od vročine pišemo, ne moremo zamolčati, da je ista vplivala jako močno na našega, pri ženskem spolu jako priljubnega župnika Jaka, kar je dokazal s tem, da mu ni dalo v četrtek ponoči spati, ter je lazil še o pozni uri, kar pri njemu mimogrede omenjeno, sploh ni nič nenavadnega, po Poljčah, ter je potem skrit za nekim plotom prisluškal pogovor poljskih fantov, ter pazil, kakor lisica na miš, da bi kaj ugodnega zase vjel. Ker so fantje slučajno njem in mogoče tudi o »punch« ali marinarah se pomenkvali, je skočil izza plota med nje, kakor sosedov petelin na sosedovem, ter grozil Purgarjevemu, da ga bode oklofutal, na kar pa ta kot pameten in miren dečko ni reagiral, ker drugače bi jo bil naš lep Jaka pošteno skupil. Ker je videl, da se fantje nočejo spuščati s posvečeno osebo v boj, razkropiti pa se vendar niso hoteli, jim je v sveti jezi grozil, da jih bode že še z revolverjem ukrotil. — Opozarjamo slavno oblast in c. kr. orožništvo, da se malo pobrigajo za tega gospoda, ker prislovica pravi: »Orožje ni za otroke.« To za enkrat, imamo pa še precej mastnega in tečnega na razpologo za drugi pot, ako nam bode uredništvo dovolilo. — Mirni opazovalci, koji se pa »revolverja« ne boje.

Odlikovanje. Rudarski delavec Tomaž Majnik v Idriji je bil odlikovan s častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

Franciškan utonil. V soboto ob pol 9. zvečer se je šel frater Urban Zele kopat v Krko in je vsled kapi utonil.

Iz Novega mesta. V nedeljo dopoldne so potegnili iz Krke pod samostanskim vrhom fratra Urbana, cerkovnika tukajšnega francišanskega samostana. Pravijo, da se je šel prejšnji večer kopat in da je pri tem utonil. Truplo so našli zraven vrta, kjer je Krka globoka le en meter. Kaj je bilo vzrok smrti do dognala obdukcija v mrtvašnici, kamor so prepeljali truplo v nedeljo popoldne. Najbrž ga ni prijel krč, ker je Krka letos precej topla in ker bi se na mestu, kjer je Krka precej plitva, lahko rešil. Tudi ni bilo slišati v bližini klicov na pomoč.

V tukajšnjem »Narodnem domu« je v prostorih ljudske šole nastanjenih 24 kadetov in nekaj vojaških slug. Kadetje so tretjeletniki na kadetski šoli v Karlovcu in imajo sedaj vaje po okolici Novega mesta. Vojakom nič kaj ne ugaja bivanje v našem mestu, češ, ker je vse »preskupo«. Res je, da daje pri tej splošni draginji ni izveto Novo mesto, kjer je draginja posebno občutna in bi bila mnoga živila lahko cenejša. Tudi sadje prinese iz okolice se vkljub letošnji dobri letini ne dobi za tako ceno, kakor bi bilo pričakovati.

Glas iz Semiča. Dne 16. t. m. se je vršila v Semiču jubilejna slavnost. G. M. Bartelja nadučitelja. Slavil je namreč 25letnico, odkar služi med nami. Prihitali so tudi iz daljnih krajev tuji, kakor iz Novega mesta, Ljubljane in celo z Dunaja je prihitala hčerka g. c. kr. poštarja Kaftana, da se udeleži te slavnosti. Njemu se imamo zahvaliti, da smo dobili semnje in brzojavno postajo. Služil je kot občinski tajnik, organist in sedaj tudi pri Hranilnici, akoravno je ime dosti posla v svojem težavnem poklicu. Hotel je Semčane povzdigniti in zato je ves svoj prosti čas porabil v korist Semiča. -5. t. m. se mu je priredila bakljada, kateri je prisostvovala požarna bramba. Gdč. učiteljce tukajšnje šole z učiteljem Riglarjem in organistom Vobičem so mu zapeli krasno podoknico. -6. t. m. se je vršila zabava. Ob 5. je bil začetek. Kot prvi je nastopil sin g. dr. Marna iz Ljubljane Rudi II. gimnazijec ter deklariral »Jeftejevo prisego«. Kot druga točka je bila enodejanka »Bratranec«, katero so vpriporile gdč. Erzin, Ogulin, Kunaj z g. Riglarjem in Kaftanom, katere je prav dobro izpadla v veliko dopadene gledalcev. Po igri je nastopil župan Plut z svojimi svetovalci in mu izročil častno diplomu kot svojemu častnemu članu; na to je načelnik požarne brambe izročil ustanovitelju in tajniku krasni srebrni lavorov venec s slovensko trobojnico. Nastopil je tudi g. Šetina iz Črnomlja in pozdravil v imenu kolegov cele Bele Krajine. Slednjič je podala gdč. Anica Erzinova v imenu Štrekljevske, Črešnjevke in Rožnedolske šole na lični blazinici krasen prstan in v krasnih besedah opisala vse zasluge, katere je pridobil za Semič, da je bilo ljudstvo kar ginjeno. Nato se je vršil banke, a huda ura je pokvarila zabavo.

Krapinske toplote. Krapališki list Krapinskih toplote na Hrvaškem izkazuje do 25. t. m. že 1369 strank, s skupaj 2336 osebami. Krapališče obiskuje zlasti mnogo štajerskih Slovencev.

Neprevidna vožnja. V soboto je vozil hlapec Mihalj Aguš po Bleiweiser cesti tako neprevidno, da je pred Narodnim domom zadel v voz za smeti. Sunek je bil tako močan, da se je voz prevrnil in zadel poleg stodečega Sletnega dečka tako, da je odletel na kraj ceste, padel na trebuh in pri tem zadobil precejšnje poškodbe.

Dobrota je sirota. Neki izkuhari- ci je 14letna nečakinja Frančiška Dekleva, katero je imela pri sebi brezplačno, v presledkih krada denar in ga dajala neki prijateljici. Ko je teta prišla nečakinja na sled, je ta odkrito priznala tatvino in povedala, da jo je v to nagovorila njena prijateljica, ki je z ukradenim denarjem sebi in ljubimeu napravila novo obleko. Zadeva pride pred sodišče.

Žepna tatvina. V soboto dopoldne je bila na trgu zasebnici Neži Cimpermanovi, ko je kupovala razne potrebnice, ukradena iz žepa denarnica, v kateri je imela približno 15 K denarja.

Trpinčenje živali. V soboto je peljal nek tukajšnji prevoznik po Ulici na Grad s premogom naložen voz. Konji so se v klancu vsled preobile teže ustavili in mesto da bi bil prevoznik odložil, je začel konje tepsti z bičem. Pri tem je en konj padel in se znatno poškodoval.

Čigava je pelerina? Dne 21. t. m. je nek mlad deček popustil na Trnovskem pristanu ponošeno črno pelerino in telovnik po katere reči pa ni prišel. Lastnik na se oglašil pri policijskem uradu.

Izgubljeno in najdeno. Posestnica Marija Kunaver je izgubila črno denarnico, v kateri je imela 19 do 20 K denarja. — Neka gospa je izgubila več srebrnih igel z modrimi kamni ter zlat zlomljen gumb. Delavka v tobačni tovarni Marija Rožnik je izgubila denarnico, v kateri je imela do 10 K denarja. Železničarjeva žena Ana Zdovec je izgubila srebrno žensko uro.

Slovenska Filharmonija koncertira jutri pod vodstvom g. kapelnika V. Talicha od 7. zvečer v parkhotelu »Tivoli«. Spored: 1. Nicolai: »Vesele ženske vindzorske«, ouvertura; 2. Nedbal: »Valse triste«; 3. Bizet: baletna godba iz »Carmen«; 4. Verdi: finale iz »Aida«; 5. Rubinstein: »Svatbin spreved«; 6. Smetana: fantazija iz opere »Prodana nevesta«; 7. Smetana: Vespavanka iz opere »Poljub«; 8. Čajkovsky: »Trnjulčica« valček. — Vstopnina 60 v. Vožnja z avtomobilom tja in nazaj z vstopnino 1 K.

Narodna obramba.

Iz Tržaške ceste. Prav zabaven večer so priredili mladi diletantje in Tržaške ceste v prostorih g. Novak. V priporočili so dve igrici: »Lanji-va Danica« in »Darežljivi otroci«. Pred predstavo je imel Srečko Št a v t ta-le nagovor: Častiti gostje! Srečno bodite pozdravljeni od nas mladine, da ste se blagovolili udele-

iti naše skromne prireditve. Ne moremo vpriporiti, kakor umetniki, ampak prepričani bodite, da se hočemo potruditi in s pridnostjo delovati v prid družbe sv. Cirila in Metoda in ji ostati vedno zvesti, da tako pomagamo našim bratcem in sestricam ob mejah, da jih ne potujijo zatiraleci slovenskega naroda, kakor jih mislijo na severu in jugu. Podpirajte nas! Zagotovimo vas, da ostanemo vedno zvesti naši tužni majki Sloveniji do groba! Torej še enkrat presrečna hvala, da ste nas počastili z svojim obiskom. V prvi, kakor v drugi igrici so vsi mladi igralci prav dobro rešili svojo nalogo. Skodlarjeva Olga, nam je bila kot mamica in kot otrok prav po volji. Kirerjeva Jožica je v obojih igricah tako dobro nastopala, da se je vsemu občinstvu priljubila. Pohvalno moram omeniti Čestovarjevo Marijo, ki je igrala v dvojih vlogah, nevtrasto in odločno. Mancinijeva Mira je beračico prav dobro pogodila. Prav iznenadila pa sta vse občinstvo Stavtovi Srečko in Mancinijeva Tonček. Igrala sta svoji vlogi tako dobro, kakor da bi bila stara igralca, ki imata za seboj že umetniško polje. Koncem igre nam je zapel Stavtovi Srečko ob spremljevanju klavirja in gosli pesem »Ciganski otrok«. Deček ima lep glas in poje s čutom. Občinstvo mu je prav prisrčno aplavdiralo. Dober prijatelj družbe sv. Cirila in Metoda je poslal vstopnine 10 K. Naj mu bo na tem mestu izrečena srčna zahvala. — Čisti dohodek malih diletantov pri Novaku na Tržaški cesti znaša 25 K 78 v, ki se je izročil družbi sv. Cirila in Metoda. Poleg mladih diletantov si je pridobil veliko zaslug za to prireditve gostilničar in posestnik g. Novak, ki je dal prostor in vse priprave ter razsvetljavo brezplačno. Postregel je posetnikom z dobro pijačo in dobri ceneni jestvinami. Gostilno toplo priporočamo. Tudi mala cvetličarica Mici Kunaverjeva je bila pridna pri prodaji šopkov in je marsikatero petico pridobila. Hvala gre pa tudi režiserju g. Fr. Stavtu, ki se je vestno trudil z igralci in jih je v tako kratkem času tako dobro izvežbal. — Take prireditve so vesel pojav v našem narodu. Sreča nežne mladine so prepojena prave domovinske ljubezni. Ne obupajmo nad narodom, kojega mladina stremi po napredku in svobodi svojega naroda.

Društvena naznanila.

Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj je priredilo, kakor običajno, tudi letos svojo veliko veselico na prostornem vrtu »pri Plankarju«. Hladen, senčnat vrt je privabil iz mesta in okolice toliko občinstva, da je vkljub svoji obožnosti komaj mogel nuditi vsem dovolj prostora. Vsi so se dobro zabavali, nekako poparjenemu občinstvu so se kmalu razvedrila lica, ko je pričela svirati Domžalska godba. Vse je oživele in vrvenje se je pričelo. Narodne gospe in gospice v posameznih paviljonih so imele dela dovolj, da so mogle vsem postreči. Gospodične pa so hitele od mize do mize in so prodajale cvetlice, zlasti planinke. Iz prijaznosti je sodelovalo pri veselici slavno pevsko društvo »Slavec«, ki je z izbranimi pesmimi razveseljevalo občinstvo. Mnogo veselja in smeha je vzbujalo ameriško fotografiranje, ki je obstajalo v tem, da je vsak gospod, ki se je dal slikati, dobil sliko, kake gospodične in obratno. Vodstvo paviljonov je imela g. Bratuševa, posameznim paviljonom pa so načelovali sledeče gg.: Sachsova, Slančeva, Regaljeva in gđc. Oblakova. Zabavo je nekoliko motilo dejstvo, da se je električna luč pokvarila in je vsled tega nastala tema na vrtu. Odpomogli so temu hitro s tem, da so prižgali petrolejke in sveče. In zopet so se veseli pari brezskrbno zasukali v posebni za ples pripravljeni dvorani in jako vabljivi napisi na paviljonih so zopet žejne in lačne vabili k sebi. Domžalski godbi vsa čast za neumorno in res izborno sviranje. Društvo samo je pa lahko veselo gmotnega in moralnega uspeha.

Razne stvari.

* **Toča v Bosni.** Po hudi vročini so se pojavile tudi v Bosni nevihte z močnimi nalivi in točo. Posebno veliko škodo je napravila toča v okoliših Očena, Prijepolje in Klakota, kjer je uničila vse vrtove, posebno vrtove za znane bosanske sive in tudi skoro vse poljske pridelke.

* **Vlom v avstrijsko poslaništvo.** V avstro-ogrsko poslaništvo v Berlinu so vlomili vlomilci in odnesli nekemu kuharju več stvari v vrednosti 1000 mark.

* **Uboga princesa Luiza.** Se predno je proces princese Luize za dedščino svojega očeta končana, so si že njeni glavni upniki zagotovili pravico do pričakovanih milijonov. Trije trgovci iz Monakovega se se zedinili k tej

akciji in so sodišču v Bruslju že obvestili o svoji nameri.

* **Panika v poletnem gledališču.** V mestnem poletnem gledališču v Kaposvaru je padla z galerije petrolejska svetilka, kar je povzročilo splošno paniko. V gledališču je bilo 400 oseb, ki so drle proti izhodu. Pri tem sta bile 2 deklici težko ranjeni, 13 otrok in 3 moški so bili laško ranjeni. 5 žena se je onesvestilo. Ogenj so pogasili predno se je mogel razširiti.

* **Zrakoplovna tekma Petrograd — Moskva.** V petek se je, kakor smo že poročali, končala tekma Petrograd — Moskva. Izmed vseh letalcev je došel v Moskvo samo Vasiljev. Od drugih letalcev je preplul najdaljšo progo Jakovski. Med letanjem so se ponesrečili 3 zrakoplovci, med njimi eden smrtno. V desetih slučajih so se pokvarili letalni stroji.

* **Kolera.** V Carigradu so konstatirali v soboto 23 novih obolenj za kolero. V soboto je umrlo za kolero 15 ljudi, v nedeljo pa 3. V Skoplju je umrlo nad 30 ljudi za kolero.

Telefonska in brzjavna poročila.

Kolera v Trstu.

Dunaj, 31. julija. Sanitetni departement notranjega ministrstva razglasa, da se je pojavilo v Trstu tekmočnejšega dneva 9 novih slučajev kolere, en slučaj pa v Kopru. Izmed slučajev kolere v Trstu je eden imel že smrt za posledico. Slučaji v Trstu se omejujejo doslej na dve rod-bini.

Uradniške hiše.

Praga, 31. julija. Včeraj so otvorili tu uradniško hišo, ki so jo bili zgradili v proslavo cesarjevega jubileja z izdatki 790.000 K. Uradniška hiša ima 46 stanovanj, vsako stanovanje ima po 2 do 4 sobe. Stanovanja so bila tako hitro oddana, da se je družba odločila, da sežida takoj še drugo uradniško hišo, ki bo stala en milijon kron.

Nemci rujejo zopet proti češko-nemški spravi.

Praga, 31. julija. Tu so se sestali v »Nemški hiši« nemški poslanci in nemški narodnostni svet (Volksrat), ter sklenili nastopati proti češko-nemški spravi.

Protest čeških sodnikov.

Praga, 31. julija. Tu se je vršilo zborovanje čeških sodnikov, ki so sprejeli koncem svojega zborovanja soglasno resolucijo s protestom proti Nemcem naklonjenemu imenovanju sodnikov na Češkem.

Nemški napadi.

Znojmo, 31. julija. V Znojmu na Moravskem so imeli češki socijalni demokrati slavnost. Ob istem času so imeli slavnost tudi drugi Čehi ter dijaki kongres. Da bi izžvali izgrede, so klicali ravno na ta dan tudi Nemci takozvani »Nationaltag« in je prišlo že dopoldan do rabuk. Popoldan, ko se je vršila nemška slavnost, so Nemci slavnost pod ničevimi pretevezami prekinili ter je šlo več sto Nemcev na slavnost socijalnih demokratov, kjer so začeli takoj pretep. Pri tem lopovskem napadu je bilo mnogo Čehov ranjenih, med njimi 1 težko, 19 zelo resno in kakih 80 lahko ranjenih. Med ranjenimi je tudi več čeških poslancev. Policija in orožništvo je moralo intervenirati.

Potovanje srbskega prestolonaslednika.

Budimpešta, 31. julija. Sem je došel v spremstvu svojega adjutanta v strogem inkognitu srbski prestolonaslednik Aleksander.

Potres.

Kečkemet, 31. julija. Včeraj so čutili tu zopet več potresnih sunkov in sicer ob 3. popoldne, ob 11. zvečer in ob 2. zjutraj. Sunki niso bili močni.

Vročina in nevihta.

Dunaj, 31. julija. Nasproti prejšnji vročini, je danes zelo hladno. temperatura znaša samo 18 do 20° C.

Praga, 31. julija. Vseled vročine je večina potokov usahnula. V severnih čeških pokrajinah so morali strgarji in lesni delavci ustaviti svoje delo.

Berolin, 31. julija. Vročina je dosegla 34° C v senci. Zbolelo je nad 40 ljudi, 30 ljudi je umrlo. V Aachenju je 38° toplote. Tako velike vročine v Aachenju ni bilo že nad 100 let. V Bruslju so umrle vseled vročine 4 osebe, ravno toliko jih je umrlo v Ostendu.

Pariz, 31. julija. Po vsem Francoskem so nevihte, zlasti hudo razsajajo ob morju, kjer odkrivajo hiše in ruvajo drevesa s koreninami. Velik val je preplaval nekatera obrežna mesta in izruval drevesje ter prevrnil tramvajske vozove.

Düsseldorf, 31. julija. Tu je umrlo vseled vročine 19 oseb. V Hanovu je umrlo vseled vročine 30 otrok.

Pariz, 31. julija. Vseled vročine je umrlo 10 oseb.

Catania, 31. julija. Na otoku Siciliji divjajo strahovite nevihte. Strele je udarila v več krajih. 6 oseb je utonilo pri hipnih povodnjih.

Trst, 31. julija. Vseled vročine so zbolele 4 osebe, 3 osebe so že umrle.

Albanija.

Carigrad, 31. julija. Vojaški poveljnik v Djakovi poroča, da so napadli Arnauti 29. po noči pri Mirashi orožniško postajo, da pa so jih orožniki po več kot enournem boju poglani nazaj.

London, 31. julija. Odbor pomožnega komiteja za Albanijo je sklenil nabrati večje vsote denarja ter odpisati v Albanijo svoje zastopnike, da razdele med Albance živila.

Agrarna stranka v Srbiji.

Belgrad, 31. julija. »Štampa« poroča, da je med kmeti veliko razpoloženje posebno, v krajih ob Donavi, da ustanove novo agrarno stranko.

Zopet poskušen zažig v Carigradu.

Carigrad, 31. julija. Policija je prišla nekega Perzija, ko je hotel ravno zažgati vladni konak.

Železnica med Donavo in Jadranskim morjem.

Carigrad, 31. julija. Včeraj so podpisali tu pogodbo glede zgradbe železnice med Donavo in Jadranskim morjem. V projekt je sprejeta tudi zgradba pristanišča v San Giovanni di Medua. Pogodba zahteva, da mora družba končati svoje študije za to železnico tekom 16 mesecev ter predložiti vladi tozadevne načrte in proračune.

Požar v Parizu.

Pariz, 31. julija. Tu so zgorale velikanske, nad 200 m dolge električne delavnice. Škode je nad en milijon frankov. Mnogo delavcev je izgubilo delo. Požar so pogasili šele po mnogournem napornem delu.

Kolera.

Carigrad, 31. julija. Včeraj je zbolelo tu 19 ljudi za kolero, 4 ljudje so umrli.

Moravska Ostrava, 31. julija. Tu se je dogodil en slučaj, o katerem sumijo, da je kolera.

Solun, 31. julija. Iz Peča poročajo, da je zbolelo tam v zadnji 24 urah 24 ljudi za kolero od katerih je umrlo že 8. Med turškimi vojaštvom se je pojavilo 18 slučajev kolere, šest vojakov je že umrlo.

Zaradi Maroka.

Svinemünde, 31. julija. Včeraj popoldan sta se sestala na krovu cesarske jahte državni kancelar Kiderlen-Wächter in Bethman-Hollweg. Njih pogovor je veljal marošskemu vprašanju.

Berolin, 31. julija. V političnih krogih pričakujejo, da bo podala vlada oficijalno pojasnilo o nemško-francoskih pogajanjih.

Milan, 31. julija. »Štampa« poroča, da bo v slučaju razdelitve Maroka tudi Italija zahtevala primerne kompenzacije.

Perzijski eks-šah.

London, 31. julija. »Times« poroča, da je proglasil bivši perzijski šah sedanega šaha za odstavljenega in za sedanega šaha proklamiral svojega brata.

Teheran, 31. julija. Proti prodirajočemu eks-šahu je odposlala vlada v Astrabad velik oddelček konjenice.

Havličkov spomenik v Chicagu.

Chicago, 31. julija. Včeraj se je vršila v Chicagu velika ameriško-češka slavnost povodom odkritja prvega češkega spomenika v Ameriki. Čehi so postavili Karlu Havličku v Donglasovem parku v Chicagu lep spomenik, ki ga je izdelal češki kipar Strahovski. Slavnosti se je udeležil tudi prezident države Illinois in župan Chicaga Harrison ter ameriško-češki narodni svet in urednik ameriško-češkega presbira dr. Salabat Vojan. Na slavnost je došlo nešteto brzjav, med njimi tudi iz Prage.

Popravek. V brzjavni vesti iz Zagreba o obsodbi »Srbobranovega« urednika v sobotni številki se ima urednika pravilno glasiti: »Jovan Banjanin« in ne Benjamin.

Gospodarstvo.

— **Premije za pogozdovanje golčav.** Vsled sklepa XIX. občnega zbora z dne 7. junija 1896 kranjsko-primoskega gozdarskega društva v Ljubljani razpisuje se 5 premij po 20 K ali po 40 K za uspešno pogozdovanje golčav kmečkega posestva pod sledečimi pogoji:

1. Pogozdovanje mora biti leta 1910 ali 1911 izvršeno ter mora pogozditev obsegati najmanj 0-56 ha = 1 oral.

2. Vrsto lesa in sadike izbire si lahko posestnik po svoji volji, samo morajo sadike za krajevne razmere ugodne; nikako pa ne sme daljava med sadikami več kot 1.50 m obsegati.

Posestniki, kateri hočejo za premije prositi, morajo svoje prošnje najdalje do konca junija 1912 pri kranjsko primoskem gozdarskem društvu v

Ljubljani vložiti, ter v istih navesti politični okraj, davčno občino, številke parcel in približno ploskovno mero pogozdenega zemljišča.

Pogozdovanje prosilcev pregledovalo in presodilo se bode jeseni leta 1912, morda nastali primankljaji pri pogozditvi se lahko spomladi rečenega leta popravijo.

Premije priznava in prisoja predsedništvo omenjenega društva, ter bode isto dovoljevalo premije ali pa v gotovih slučajih tudi samo priznalne diplome razdeljevalo.

— **Stanje setev na Ogrskem.** Ogrsko ministrstvo razglasa: Donos pšenice 48.30, rži 13, ječmena 15.80 in ovs 12.80 milijonov meterskih stotov proti 46.17, 12.65, 15.07, in 12.36 milijonov meterskih stotov po cenitvi z dne 11. julija. Koruza je zaradi vročine in suše zaostala. Krompir se bo opomogel, če pade kmalu izdaten dež.

Listnica uredništva.

Gosp. Ivan Ušlakar, not. kand. v Črnomlju: Izjavljamo, da niste v nobeni zvezi z dopisom iz Črnomlja v št. 167. našega lista.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Poslano.

Dotični gospod, kateri je našel včeraj v nedeljo, 30. t. m. na Plankarjevem vrtu denarnico se prosim, da je takoj vrne v uredništvo »Slov. Naroda«, sicer ga pozovemo na podlagi 2 priče na sodišče in objavim njegovo ime v »Slov. Narodu«.

2590

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 31. julija 1911.

Termin.	za 50 kg	10-91
Pšenica za oktober 1911.	za 50 kg	8 91
Rž za oktober 1911.	za 50 kg	7 53
Koruza za avgust 1911.	za 50 kg	7 38
Koruza za maj 1912.	za 50 kg	7 93
Oves za oktober 1911.	za 50 kg	7 93

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 366-2. Srednji zračni tlak 750-6 mm.

Julija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetovi	Nebo
29	2. pop.	736-4	33 0	sr. jvzh.	pol. oblac
	9. zv.	738-2	19-4	p.m.szh.	dež
30.	7. zj.	737-2	17-2	brezvetr.	del. oblac.
	2. pop.	735-8	27-6	sr. jvzh.	pol. oblac.
	9. zv.	735-9	22-5	sl. jzah.	del. jasno
31.	7. zj.	735-9	18-2	sr. vzhod.	soparno

Srednja predvčerajšnja temperatura 24-3°, norm. 19-8° in včerajšnja 22-4°, norm. 19-8°, Padavina v 24 urah 2-4 mm in 0-4 mm

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja med boleznijo in po smrti naše nepozabne soproge, oziroma matere, sestre in tete gospe

Marije Relch

hišnega in barvar. posestnika soproge kakor tudi vsem cenjenim darovalcem lepih vencev, vsem sorodnikom in znanec, častitim gospodom duhovnikom za spremstvo ter vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili drago pokojnico k zadnjemu počitku izrekamo tem potom svojo odkritosrčno zahvalo.

Ljubljana, 31. julija 1911.

2605

Žalnoči ostali.

Zahvala.

Ob prebriski izgubi našega preljubljenega očeta, svaka in strica, gospoda

Ivana Anžiča

tesnar. delovodje

izrekamo za izkazano srčno sožalje in časteče spremstvo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec našo presrečno zahvalo.

Osobito pa se iskreno zahvaljujemo preblagorodnim gg. svetniku dr. Zarniku, svetniku Dufféju, arh. Kochu, inž. Zupancu in nadkomisarju Semenu za časteče spremstvo, velenjenemu gospodu dr. Gallatija za zdravniško pomoč, slavn. pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon«, za spremstvo in tolažilno petje, slavn. zidarskemu in tesarskemu društvu za spremstvo z zastavo, ter vsem ljubimim darovalcem prelepih vencev.

V Ljubljani, 31. julija 1911.

Žalnoči rodina Anžič-Plankar.

Koncipijenta

sprejme na pismeno ponudbo 2602 dr. Josip Kolšek, Laški trg.

Prodaja se takoj 2601

2 motorni kolesi

svetovne znamke »Neckarsulm« eno popolnoma novi model 1911, 4 konjske sile, drugo model 1910 malo rabljen 3 konjske sile, pri Ant. Ivanu, Rožna ulica šte. 8.

Stanovanje

na Dunajski cesti št. 69 s tremi sobami in pritliklami se odda takoj. Poizve se pri gostilničarju Bavarski dvor. 2597

Učenca

poštenih staršev, ki ima veselje do trgovine in ki je dober v računstvu zdrav in krepak sprejme takoj trgovino špecerije in železnine Franco Ficek, Ribnica, Kranjsko. 2592

Neka velika avstrijska banka sprejme

stalne zastopnike

v vseh krajih za prodajo v Avstriji postavno dovoljenih srečk na mesečne obroke. Visoka provizija. Spretni zastopniki dobe po kratki poskušnji dobi stalno plačo.

Ponudbe pod »Pension 200« na uprav. »Slov. Naroda.« 2600

Profesor 2598

dr. pl. Walenta

odpotuje

do 12. septembra.

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naša preljubljena dobra soproga, oziroma mamica, tašča, sestra in stara mamica, gospa

Uršula Majcen

hišna posestnica

danes ob 5. zjutraj po dolgi bolezni, previdena s sv. zakramenti v 78. letu svoje dobe, izdihnila svojo blago dušo. Pogreb drage rajnice bo v torek, dne 1. avgusta ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Rožna ulica št. 13 na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Jakoba. Pokojnico pripravljamo v blag spomin in molitve.

V LJUBLJANI, 31. julija 1911.

Ivan Majcen, Marija Majcen, Marija Lovce, Marija Majcen, Fran Lovce, Ivan Majcen, soproga, sin, c. kr. merosodnik, tast, snaha.

Milica, Milica, Milica in Gustav, vnuki in vnukinje.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vso, da je naš iskreno ljubljeni sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Janko Velkaverh

danes zjutraj ob 6. uri v 27. letu svoje starosti, po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bode v torek, dne 1. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Komenskega ulica št. 5 na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se položi v lastno rakev.

Sv. zadušne maše se bodo služile v župni cerkvi pri Sv. Petru.

Predragega rajnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 30. julija 1911.

Ivan Velkaverh
o. kr. nadporočnik v p.
oče.

Franja Velkaverh - Mally
mati.

Fran Mally
tovarnik
brat.

2594

I. slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

Izvršujemo žalostno dolžnost in naznanjamo, da je preminul naš zvesti uradnik in sodelavec, g.

August Katz

ki ga je nemila usoda nenadoma ugrabila 29. t. m. ob 5. uri popoldne.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se blagoslovijo v torek, 1. avgusta ob 10. dopoldne v mrtvašnici na Preski pri Ljubljani, ter se prepeljejo nato v Slovenji Gradec, kjer jih polože k večnemu počitku v rodbinsko grobnico.

2603

Ljubljana, dne 31. julija 1911.

Ravnateljstvo filijalke c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.

Uradniki filijalke c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani naznanjajo s tem žalostno vest, da je njih nepozabni kolega, g.

August Katz

29. t. m. ob 5. uri popoldne nenadoma preminul.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se blagoslovijo v torek, 1. avgusta ob 10. uri dopoldne v mrtvašnici na Preski pri Ljubljani.

Ljubljana, dne 31. julija 1911.

2604

Redka prilika! Redka prilika!

Zelo dober
skoro nov

pianino

se po ceni preda na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radoskega c. št. 2, I. nadstropje. 2596

5209 Kdor hoče cenó kupiti

izvrstno belo vino

naj se obrne na tale naslov:

Josip Pertot, zaloga vina, Barkovlje-Trst 522.

Sprejme se takoj 2573

korespondent

popolnoma zmožen slovenščine in nemščine, ter stenografije in strojepisja. Ponudbe pod šifro „A. B. 1815“ je poslati upravnistvu »Slov. Narodae.

Lepo stanovanje

s 5 sobami je oddati s 1. novembrom ali tudi prej. Gledališka ulica št. 3 v III nadstropju. Pojasnila tam, ali pa v notarski pisarni, Cigalotova ulica št. 7. 2587

Uradnik

ki je popolnoma več ameriškega knjigovodstva in je zmožen sestavljati bilance, se trajno sprejme od dne 15. avgusta t. l. skupno v »Hmeljarni« (»I. štajersko skladišče za hmelj reg. zad. z o. zav.«) in v Savinjski posojilnici v Žalcu. 2593

V hiši na vogalu Gledališke in Gajeve ulice (pri »Narodnem domu«) je oddati dvoje

elegantnih stanovanj

in sicer eno s štirimi, drugo s petimi sobami, s kopalno sobo in električno razsvetljavo. 2582

Vprašati je pri hišniku istotam.

Zaradi pozne sezije

rokavice!

• svilnate in pletene po znižanih cenah. •

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

667 Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO.

Optični zavod z električnim obratom.

Prvi slovenski izprašani

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zanajna naročila s obratno pošto.

Zahtevajte cenike!

Oglejte si!

veliko zalogo koles s originalno znambo

„Puch 1911“

pri **Fr. Čudnu**, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno.

Geniki zastopj in poštnice prosto.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdostopnejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Dama

491

Ki ji je bil tobačnik na obrazu, pogledal jo je, in si mislil: „Kaj to je za dama? To je dama, ki se ne boji tobačnika.“

Lokal

pripraven za trgovino ali obrt, na Kongresnem trgu št. 13

se odda v najem s 1. novembrom.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo »Slov. Naroda«, 2501

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova u. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najfiniših

cilindrov, klobukov, slamnikov in čepic.

Blago ceno in solidno.

NIZOZEMSKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA

NA DUNAJU 1, ASPERNPLATZ 1, (v lastni palači) z zavarovanim kapitalom 380 milijonov, rezervami 113 milijonov in najcenejšimi tarifi sprejema trgovske izobražence kot vnanje uradnike in krajevne zastopnike pod izvrstnimi pogoji. Glavno zastopstvo za Stajersko in Kranjsko: Gradec 1, Schmidgasse 40. Glavni zastopnik za Kranjsko: Ciril Globotnik, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Oblastveno avtorizirani in sodno zapriseženi

ingenieur Ig. Stembov

Ljubljana, Subičeva ulica št. 5.

prevzema stavbna vodstva, oddaja strokovna mnenja, izvršuje vse v stavbno stroko spadajoče načrte, kakor n. pr. za visoke stavbe, vodovode, kanalizacije, regulacije, parcelacije itd.

957

Oddaja cestne zgradbe.

Na že pričetni okrajni cesti Dol. Logatec-Laze se odda zgraditev dela cestne proge v dolžnosti 1 km. Podjetniki si zamorejo nameravano graditev ogledati, ter ponudbe nižje navedenemu okraj. cestn. odboru do 13. avgusta t. l. vpsolati, kjer se izvejo natančnejši pogoji.

Pri tej priliki si gg. podjetniki tudi lahko ogledajo na tej progi, na tako imenovanem klancu »Brst«, za zgraditev ceste določen del proge, kateri se odda, ko bo načrt in proračun od visok. dežel. odbora potrjen.

Pri oddaji tega kosa cestne zgradbe se bode oziiralo, oziroma pride v poštev le tisti podjetnik, ki prevzame že zgoraj imenovani del cestne zgradbe (1 km).

Načelnništvo okraj. cestn. odbora v Logatcu,

dne 29. julija 1911.

2595

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočeno črno dal-

matinsko vino

233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.50.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolžniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 610.000 kron

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

33

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kapuje in prodaja srečke in vrednosne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Narodna knjigarna

Vaška kronika.

Spisal Ivan Lah.

Cena broš. K 1-70, vez. K 2-70 s pošto 20 v več.

Krasne in zanimive povesti iz dolenskih preteklosti, iz časa turških vojsk in kmetijskih puntov.

Bredkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.

Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravljalo na Slovenskem kmetijski punt. Kmetijsko ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam opisuje pisatelj v tem veleznimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več.

Veleznimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriot.

Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Veleznimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zun.

Cena K 3-—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je genijiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena —80 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se naposled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana